

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09-74/04. 01. 2008 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на първа степен на професионална квалификация за професия **код 622020 ОЗЕЛЕНИТЕЛ**, специалност **код 6220201 ЦВЕТАРСТВО** от професионално направление **код 622 ОЗЕЛЕНЯВАНЕ И ЦВЕТАРСТВО** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
професионално направление	622	ОЗЕЛЕНЯВАНЕ И ЦВЕТАРСТВО
професия	622020	ОЗЕЛЕНИТЕЛ
специалност	6220201	ЦВЕТАРСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 09-74/04.01.2008 г.

София, 2008 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и практика за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по професията **код 622020 Озеленител**, специалност **код 6220201 Цветарство** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл.6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на първа степен по изучаваната професия **Озеленител**, специалност **Цветарство**.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл.36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). До утвърждаване на ДООИ по професията **код 622020 Озеленител**, код **6220201** специалност **Цветарство**, настоящата Национална изпитна програма следва да се прилага само за системата на народната просвета.

Държавните изпити по теория и по практика на професията се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

- 1. За държавния изпит по теория на професията/специалността:**
  - а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
  - б. Критерии за оценяване.
- 2. За държавния изпит по практика на професията/специалността:**
  - а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
  - б. Критерии за оценяване.
- 3. Система за оценяване.**
- 4. Препоръчителна литература.**
- 5. Приложения:**
  - а. Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията/специалността.
  - б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитна тема: Отглеждане на карамфил.

План–тезис: Използване на карамфила и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на карамфила. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на карамфила.

Приложна задача: Назовете начина на прикрепване стъблата на карамфилите при отглеждането им в оранжерии.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на карамфила и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на карамфила.	10
3. Изброява биологичните особености на карамфила.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на карамфила.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на карамфила.	10
6. Назовава начина на прикрепване на стъблата на карамфила в оранжерии.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на карамфила.	5
Общ брой точки:	60

2. Изпитна тема: Отглеждане на роза.

План–тезис: Използване на розата и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на розата. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на розата.

Приложна задача: Назовете подходящи сортове рози за отглеждане във вашия район.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на розата и начините на отглеждане	5
2. Изброява ботаническите особености на розата.	10
3. Изброява биологичните особености на розата.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на розата.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на розата.	10
6. Назовава подходящите сортове рози за отглеждане в района.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на розата.	5
Общ брой точки:	60

3. Изпитна тема: Отглеждане на лале.

План–тезис: Използване на лалето и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на лалето. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на лалето.

Приложна задача: Назовете видовете дървета подходящи за засаждане на територията на вашия обществен парк

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на лалето и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на лалето.	10
3. Изброява биологичните особености на лалето.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на лалето.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на лалето.	10
6. Назовава подходящите видове дървета за отглеждане в района.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на лалето.	5
Общ брой точки:	60

4. Изпитна тема: Отглеждане на гербер.

План–тезис: Използване на гербера и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане –предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на гербера. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на гербера.

Приложна задача: Назовете сортовете гербери.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на гербера и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на гербера.	10
3. Изброява биологичните особености на гербера.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на гербера.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на гербера.	10
6. Назовава сортовете гербери.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на гербера.	5
Общ брой точки:	60

5. Изпитна тема: Отглеждане на фрезия.

План–тезис: Използване на фрезията и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на фрезията. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на фрезията.

Приложна задача: Назовете видовете вегетативно размножаване.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на фрезията и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на фрезията.	10
3. Изброява биологичните особености на фрезията.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на фрезията.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на фрезията.	10
6. Назовава видовете вегетативно размножаване.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на фрезията.	5
Общ брой точки:	60

6. Изпитна тема: Отглеждане на зюмбюл.

План–тезис: Използване на зюмбюла и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на зюмбюла. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на зюмбюла.

Приложна задача: Назовете свойствата на почвата.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на зюмбюла и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на зюмбюла.	10
3. Изброява биологичните особености на зюмбюла.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на зюмбюла.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на зюмбюла.	10
6. Назовава свойствата на почвата.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на зюмбюла.	5
Общ брой точки:	60

6. Изпитна тема: Отглеждане на циклама.

План–тезис: Използване на цикламата и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на цикламата. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на цикламата.

Приложна задача: Назовава подходящата почвена смеска за отглеждане на циклама.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на цикламата и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на цикламата.	10
3. Изброява биологичните особености на цикламата.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на цикламата	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на цикламата.	10
6. Назовава подходящата почвена смеска за отглеждане.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на цикламата.	5
Общ брой точки:	60

7. Изпитна тема: Отглеждане на пеларгониум (мушкато).

План–тезис: Използване на мушкатото и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на мушкатото. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на мушкатото.

Приложна задача: Сравнете ботаническите особености на обикновеното и пълзящо мушкато.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на мушкатото и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на мушкатото.	10
3. Изброява биологичните особености на мушкатото.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на мушкатото.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на цикламата.	10
6. Назовава разликата между обикновеното и пълзящото мушкато.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на мушкатото.	5
Общ брой точки:	60

8. Изпитна тема: Отглеждане на кала.

План–тезис: Използване на калата и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на калата. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на калата.

Приложна задача: Посочете най-подходящия начин за бране на калата.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на калата и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на калата.	10
3. Изброява биологичните особености на калата.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на калата.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на калата.	10
6. Назовава подходящия начин за бране на калата.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на калата.	5
Общ брой точки:	60

9. Изпитна тема: Отглеждане на китайска роза.

План–тезис: Използване на китайската роза и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – засаждане, грижи при отглеждането на китайската роза. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на китайската роза.

Приложна задача: Назовете подходящия начин на размножаване на китайската роза.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на китайската роза и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на китайската роза.	10
3. Изброява биологичните особености на китайската роза.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на китайската роза.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на китайската роза.	10
6. Назовава подходящия начин за размножаване на китайската роза.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на китайската роза.	5
Общ брой точки:	60

10. Изпитна тема: Отглеждане на дифенбахия.

План–тезис: Използване на дифенбахията и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане. Вегетативно размножаване на дифенбахията. Видове дифенбахия от род Дифенбахия, семейство Арацее.

Приложна задача : Назовете видове дифенбахия
(Снимки на различните видове дифенбахия)

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на дифенбахията и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на дифенбахията.	10
3 Изброява биологичните особености на дифенбахията.	10
4. Изброява основните моменти от технологията на отглеждане.	10
5. Описва род Дифенбахия.	15
6. Назовава видовете дифенбахия.	10
Общ брой точки:	60

11. Изпитна тема: Отглеждане на фикус

План–тезис: Използване на фикуса и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на фикуса. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на фикуса.

Приложна задача: Назовете видовете фикуси
(Снимки на различните видове фикуси)

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на фикуса и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на фикуса.	10
3. Изброява биологичните особености на фикуса.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на фикуса.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на фикуса.	10
6. Назовава видовете фикуси.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на фикуса.	5
Общ брой точки:	60

12. Изпитна тема: Отглеждане на традесканция.

План–тезис: Използване на традесканцията и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика и биологични особености на традесканцията. Технология на отглеждане, използване на традесканцията. Видове традесканция от род Традесканция, семейство Комелинацее. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на традесканцията.

Приложна задача: Назовете подходящия начин за размножаване на традесканцията.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на традесканцията и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на традесканцията	10
3 Изброява биологичните особености на традесканцията.	10
4. Изброява основните моменти от технологията на отглеждане.	10
5. Описва род Традесканция.	15
6. Назовава подходящия начин за размножаване на традесканцията.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на традесканция.	5
Общ брой точки:	60

13. Изпитна тема: Отглеждане на далия

План–тезис: Използване на далията и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености на далията. Технология на отглеждане, подготовка на мястото, засаждане, грижи. Видове далии от род Далия, семейство Астерacee. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на далия.

Приложна задача: Назовете начините на размножаване на далията.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на далията и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на далията	10
3 Изброява биологичните особености на далията.	10
4. Изброява основните моменти от технологията на отглеждане.	15
5. Описва род Далия.	10
6. Назовава подходящия начин за размножаване на далията	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на далия.	5
Общ брой точки:	60

14. Изпитна тема: Отглеждане на Тагетес

План–тезис: Използване на тагетеса и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености на тагетес. Технология на отглеждане, засяване, засаждане, грижи. Вегетативно размножаване. Видове Тагетес от род Тагетес, семейство Астерacee. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на тагетес.

Приложна задача: Назовете видовете тагетес.

(Снимков материал на тагетес - 3 вида)

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на тагетес и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на тагетеса	10
3. Изброява биологичните особености на тагетеса.	10
4. Изброява основните моменти от технологията на отглеждане.	10
5. Изброява начините на вегетативно размножаване	15
6. Назовава видовете тагетес	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на тагетес.	5
Общ брой точки:	60

15. Изпитна тема: Отглеждане на циния

План–тезис: Използване на цинията и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика на цинията. Биологични особености на цинията. Технология на отглеждане, засяване, сажане, грижи за цинията. Видове циния от род Циния, семейство Астерасеи. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на циния.

Приложна задача: Посочете подходящите условия за отглеждане на цинията във вашия район.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на цинията и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на цинията.	10
3. Изброява биологичните особености на цинията.	10
4. Изброява основните моменти от технологията на отглеждане.	15
5. Описва род Циния.	10
6. Посочва подходящите условия за отглеждане на циния.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на цинията.	5
Общ брой точки:	60

16. Изпитна тема: Отглеждане на перуника (ирис)

План–тезис: Използване на перуниката и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане. Използване. Видове перуника. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на перуника.

Приложна задача: Назовава видове перуника.
(Снимков материал на цветове на перуника)

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на цинията и начините на отглеждане.	5
2. Изброява ботаническите особености на перуниката.	10
3. Изброява биологичните особености на перуниката.	10
4. Изброява основните грижи за отглеждане на перуниката.	15
5. Описва начини на използване.	10
6. Назовава видове перуника.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на перуника.	5
Общ брой точки:	60

18. Изпитна тема: Отглеждане на петуния.

План – тезис: Използване на петунията и начини на отглеждане. Ботаническа характеристика. Биологични особености. Технология на отглеждане –предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на петунията. Инструменти за работа – видове и предназначение. Здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на петунията.

Приложна задача: Назовете петунии с прости и кичести цветове.
(Снимков материал на прости и кичести цветове на петуния)

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Назовава предназначението на петунята и начините на отглеждане	5
2. Изброява ботаническите особености на петунята а.	10
3. Изброява биологичните особености на петунята.	10
4. Описва основните операции от технологията на отглеждане на петунята.	15
5. Познава инструментите за работа, необходими при отглеждането на петунята.	10
6. Назовава видовете петуня.	5
7. Назовава основните изисквания за здравословни и безопасни условия на работа при отглеждането на петунята.	5
Общ брой точки:	60

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на първа степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в изпълнението на практическо задание.

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се съставят в училището. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с едно повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно практическо задание: Засаждане на цвете в саксия.

Указания: Приготвяне на торопочвена смеска.

Избиране видовете съставки.

Смесване в избрано съотношение.

Определяне на мястото в саксията.

Подготовка на цветето за засаждане.

Засаждане.

2. Критерии за оценяване.

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика разработва критерии за оценяване и съответните показатели. Посочва се максималния брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Могат да се използват следните примерни критерии:

№	КРИТЕРИИ	ПОКАЗАТЕЛИ	Максимален брой точки
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда. <i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>	<ul style="list-style-type: none"> - избира и използва правилно лични предпазни средства; - правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин; - разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа и спазва предписания за своевременна реакция; - описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място. 	ДА/НЕ
2.	Ефективна организация на работното място.	<ul style="list-style-type: none"> - подрежда инструментите, пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията; - целесъобразно употребява материалите; - работи с равномерен темп за определено време; 	
3.	Спазване изискванията на нормативните документи.	<ul style="list-style-type: none"> - обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица; - спазва изискванията на нормативните документи, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства); 	
4.	Правилен подбор на материали и инструменти съобразно конкретното задание.	<ul style="list-style-type: none"> - преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти необходими за изпитното задание; - правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти; 	
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според изпитното задание.	<ul style="list-style-type: none"> - спазва технологичната последователност в процеса на работа 	
6.	Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.	<ul style="list-style-type: none"> - всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология; - крайното изделие съответства на зададените технически параметри; - изпълнява задачата в поставения срок; 	
7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на практическото изпитно задание.	<ul style="list-style-type: none"> - осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности; - контролира техническите показатели; - оценява резултатите, взема решения, отстранява грешките; - прави оптимален разчет на времето на изпитното задание; 	
8.	Защита на практическото задание.	<ul style="list-style-type: none"> - може да представи и обоснове приетия вариант на изпълнение на практическото задание; - демонстрира добра техника на презентиране; 	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Системата на оценяване е точкова. Формулата за преминаване от точкова в оценка с качествен и количествен показател се определя, съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

Максималният брой точки за всяка изпитна тема и всяко изпитно задание е 60. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии :10

(записва се с качествен и количествен показател)

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Николова Н. Цветарство Дионис. София. 1999.
2. Щилянова Ел. Цветарство. Дионис. София. 2001.
3. Хесайон Д. Експерт по аранжиране на цветя. Гей либрис.1999.
4. Ангелиев, В. доц.Николова, Н. Цветя и букети. Христо Г. Данов. Пловдив. 1977.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Мария Стойчева – ПУИ „Иван Вазов”, гр. Пазарджик
2. Гергана Колчакова – ПУИ „Иван Вазов”, гл. Пазарджик

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

..... (пълно наименование на училището)	
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА	
..... (код на професията/специалността)	..... (пълно и точно наименование на професията/специалността)
Изпитен билет №.....	
Изпитна тема: ..... (изписва се точното наименование на темата)	
План-тезис:	
Приложна задача:	
Описание на дидактическите материали:	
Председател на изпитната комисия:	
(име, фамилия)	(подпис)
Директор:	
(име, фамилия)	(подпис)
(печат на училището)	

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА**

.....
(код на професията/специалността) (пълно и точно наименование на професията/специалността)

И н д и в и д у а л н о   п р а к т и ч е с к о   з а д а н и е   № .....

На ученика.....
(трите имена на ученика)

от .....клас,
начална дата на изпита: ..... начален час: .....
крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита:.....

1. Да се ..... : .....
(вписва се темата на изпитното задание)

.....
2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК: .....
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия: .....
(име, фамилия) (подпис)

Директор:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището)